

**T.C.**  
**UYU MAZLIK MAHKEMES**

**ESAS NO** : 2020/736  
**KARAR NO** : 2021/7  
**KARAR TR** : 25/01/2021

**ÖZET:** 4703 sayılı Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 11. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca verilen idari yaptırım kararlarının iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : E. Kablo malat Elektrik n . San. Tic. Ltd. ti.  
**Vekili** : Av. S. B.  
**Davalı** : Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenli i Genel Müdürlü ünün 95553320-599 sayılı idari yaptırım kararı ile, Kayseri Sanayi ve Teknoloji l Müdürlü ü tarafından gerçekleştirilen piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda, davacı irket tarafından piyasaya arz edilen "ÇAKMAKÇI" marka, "A03VH-H 2X0,75 mm<sup>2</sup> (Kılıf aretleme: 173 M.T ÇAKMAKÇI KABLOSU ISO 9001:2015 (14.12.2019) (09:38:30) U.N:191127-04 MADE IN TURKEY)" isimli kablodan numune alınarak, TSE Deney ve Kalibrasyon Merkezi Ba kanlı l Elektroteknik Laboratuvarı Ankara Müdürlü ünde muayene ve deneylerinin yapıldı l, muayene ve deney raporuna göre ürünün iletken direnci deneyinin olumsuz sonuçlandı l, iletken direnci de erinin uygun olmadığı l, böylece elektrik çarpma ve yangın çıkarma riski bulundu u tespit edildi inden, 4703 sayılı Kanun uyarınca yapılan denetim sonucunda ilgili yönetmelikler ve teknik standartlarda belirtilen temel emniyet gereklerini kar ılamadı l nedeniyle ürünün güvenli olmadığı l sonucuna varıldı ndan bahisle, söz konusu kablonun 4703 sayılı Ürönlere li kin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak piyasaya sunulması nedeniyle, aynı Kanun'un 11. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca,

Piyasaya arzının yasaklanmasına,

Masrafların üreticisi tarafından kar ılanmak üzere;

Piyasada bulunan ürünlerin üreticisi tarafından toplanmasına,

Güvenli hale getirilmesi mümkün olan ürünlerin tespit edilen uygunsuzluklarının düzeltilerek güvenli hale getirilmesi ve güvenli hale getirildi i kanıtlanmadan piyasaya sunulmamasına,

Güvenli hale getirilemeyen veya getirilmesi mümkün olmayan ürünlerin bertaraf edilmesine,

Alınacak önlemlere ili kin bilgilerin risk altındaki ki ilere duyurulması amacıyla mevzuata uygun olarak gerekli ilan, duyuru ve ça rıların yapılmasına karar verilmi tir.

2. Davacı vekili, idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

**II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C**

### A. Adli Yargıda

3. **istanbul 12. Sulh Ceza Hâkimli i 09/06/2020 tarihli ve D. No.2020/2255 sayılı kararı** ile, itiraz edenin ba vurdu u i lemin idari i lem oldu u, ba vuru incelendi inde iptali istenilen herhangi bir idari para cezası bulunmadı 1, bu nedenlerle idari i lem hakkında idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , davacı vekilince yapılan itiraz istanbul 1. Sulh Ceza Hakimli inin 02/07/2020 tarihli ve D. No:2020/2468 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmi tir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

### B. dari Yargıda

5. **Ankara 14. dare Mahkemesi 11/09/2020 tarihli ve E.2020/1406 sayılı kararı** ile, konu ile ilgili Uyu mazlık Mahkemesinin emsal bir kararı gösterilerek, dava konusu idari yaptırımların 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden oldu u, 4703 sayılı Kanun'da yer alan bu idari yaptırımlara kar ı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildi i üzere, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca 1, bu nedenle görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınaca ından, anılan yaptırım kararına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27/1. maddesi uyarınca adli yargı yerinin (sulh ceza hakimli inin) görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

## III. LG L HUKUK

### A. Mevzuat

6. 4703 sayılı Ürünlere li kin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası öyledir:

*“Üretici, piyasaya sadece güvenli ürünleri arz etmek zorundadır. Teknik düzenlemelere uygun ürünlerin güvenli oldu u kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadı ı hallerde, ürünün güvenli olup olmadı ı; ulusal veya uluslararası standartlara; bunların olmaması halinde ise söz konusu sektördeki iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenli e ili kin makul beklentisi dikkate alınarak de erlendirilir.”* denilmi , 12. maddesinin birinci fıkrasında *“Bu Kanunun; ..... (b) 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden üreticiler hakkında on dokuz bin Türk Lirasından yirmi be bin Türk Lirasına kadar..... idari para cezası uygulanır.”*

7. *“Ürünün piyasaya arzının yasaklanması, toplatılması ve bertarafı”* ba lıklı 11. maddesi öyledir:

*“İgili teknik düzenlemeye uygunlu u belgelenmi olsa dahi, bir ürünün güvenli olmadı ına dair kesin belirtilerin bulunması halinde, bu ürünün piyasaya arzı, kontrol yapıluncaya kadar yetkili kurulu ça geçici olarak durdurulur.*

*Kontrol sonucunda ürünün güvenli olmadığı tespit edilmesi halinde, masrafları üretici tarafından karşılanmak üzere, yetkili kurulu ;*

a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını,

b) Piyasaya arz edilmiş olan ürünlerin piyasadan toplanmasını,

c) Ürünlerin, güvenli hale getirilmesinin imkânsız olduğu durumlarda, taşıdığı risklere göre kısmen ya da tamamen bertaraf edilmesini,

d) (Değişiklik: 18/6/2017-7033/69 md.) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgilerin, üretici tarafından etkili olacak şekilde duyurulmasını, üretici tarafından yapılan duyuru veya duyuru ekli uygun bulunmaz veya yetersiz görülürse, ülke genelinde dağıtım yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanı suretiyle risk altındaki ürüne duyurulmasını,

Satıcılar.

*Risk altındaki ürünlerin yerel yayın yapan gazete ve televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün olduğu durumlarda, bu duyuru yerel basın ve yayın organları yoluyla, risk altındaki ürünlerin tespit edilebildiği durumlarda ise bu ürünlerin dağılımından bilgilendirilmesi yoluyla yapılır.*

*(Ek fıkra: 18/6/2017-7033/69 md.) ikinci fıkrada yer alan hükümler, yetkili kurulu tarafından 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde hazırlanarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemede yer alan diğer önlemlerin alınmasını engellemez.*

*Bu madde kapsamında alınacak önlemler, gerektiğinde Komisyona iletilir.”*

8. 13. maddesinde, bu idarî para cezalarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği öngörülmüştür. 23/01/2008 tarih ve 5728 sayılı Kanun'un 496. maddesi ile 13. madde, "Bu Kanunda yer alan idarî para cezaları, yetkili kurullar tarafından verilir" şeklinde değiştirilmiştir ; 5728 sayılı Kanun, 08/02/2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9. 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'da idari para cezasına ve idari tedbirlere karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

10. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi şöyledir:

*“ (1) Bu Kanunun;*

*a) idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

*b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

*uygulanır”*

11. Anılan Kanun'un 1. maddesi öyledir:

*“Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sa lı ı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;*

*a) Kabahatlere ili kin genel ilkeler,*

*b) Kabahatler kar ılı nda uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları,*

*c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,*

*d) dari yaptırımı ili kin kararlara kar ı kanun yolu,*

*e) dari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ili kin esaslar,*

*Belirlenmi ve çe itli kabahatler tanımlanmı tır.”* denilerek Kanunun amaç ve kapsamı belirlenmi ; ikinci kısmında yer alan 32 ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dı nda kalan çe itli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımlar öngörölmü tür.

12. Aynı Kanun'un 2. maddesinde, *“kabahat”* deyiminden, kanunun kar ılı nda idari yaptırım uygulanmasını öngördü ü haksızlı ın anla ılaca ı; *“Kanunilik lkesi”* ba lıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; *“Hangi fiillerin kabahat olu turdu u, kanunda açıkça tanımlanabilece i gibi; kanunun kapsam ve ko ulları bakımından belirledi i çerçeve hükmün içeri i, idarenin genel ve düzenleyici i lemleriyle de doldurulabilir.”* hükmü, ikinci fıkrasında da *“Kabahat kar ılı ı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.”* hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat olu turdu unun kanunda açıkça tanımlanabilece i hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici i lemleriyle tanımlama yapabilece inin belirtildi i, ayrıca i lenen bir kabahatin kar ılı ı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebilece inin de ifade edilmi oldu u; 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların *“idari para cezası”* ve *“idari tedbirler”*den ibaret bulundu u; *idari tedbirlerin* de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u belirtilmi ;

13. Kanun'un *“Ba vuru yolu”* ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

*“idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir.”*

#### **IV. NCELEME VE GEREKÇE**

##### **A. İlk nceleme**

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı

dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı karar suretleri de temin edilmek suretiyle birlikte Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderildi i ve usule ili kin i lemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

## **B. Esasın ncelenmesi**

15. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, 4703 sayılı Kanun'un 11. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca verilen idari yaptırım kararının iptali istemiyle açılmış tır.

17. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

18. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

19. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

20. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

21. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari yaptırımların 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 4703 sayılı Ürünler li kin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'da idari para cezasına ve ilgili idari yaptırımlara itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anla ılmış tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanunun idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari yaptırım kararlarına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 14. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, stanbul 12. Sulh Ceza Hâkimli inin 09/06/2020 tarihli ve D. No.2020/2255 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

## V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Ankara 14. dade Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, stanbul 12. Sulh Ceza Hâkimli inin 09/06/2020 tarihli ve D. No.2020/2255 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

25/01/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan  
Celal Mümtaz  
AKINCI

Üye  
ükürü  
BOZER

Üye  
Mehmet  
AKSU

Üye  
Birol  
SONER

Üye  
Aydemir  
TUNÇ

Üye  
Nurdane  
TOPUZ

Üye  
Ahmet  
ARSLAN